

А.П. Грінько, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

І.Б. Чернікова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Кваша, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ВЛАСТИВОСТІ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНОМУ БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Інтерес до програмного забезпечення дуже значний, і обговоренню відповідних інформаційних технологій в економічних та комп'ютерних виданнях присвячено чимало публікацій. Однак у багатьох випадках у даних публікаціях розглядається або конкретне питання з проблематики комп'ютеризації, або можливостей окремих розробок. Конкурентні переваги, які отримує підприємство, володіючи інформаційним ресурсом і використовуючи його, виявляються у зростанні продуктивності інших ресурсів, зниженні ризиків та економічній безпеці. Користувачі економічної інформації очікують від обліку підтримки у прийнятті перспективних рішень за рахунок побудови та використання інтегрованої бази даних, генерування нових інформаційних потоків та компенсування відсутніх інформаційних ресурсів.

Одночасно з полегшенням в роботі, зменшенням часу обробки інформації, її презентабельністю, комп'ютеризація обліково-аналітичних робіт має і зворотній бік – неграмотне користування програмами або несанкціонований доступ до них. Щоб уникнути цього необхідно окреслити коло користувачів та права доступу до програм або навіть до комп'ютерів та відділів, а також інші заходи контролю за активними та пасивними загрозами. Ми вважаємо, що помилковим є уявлення, ніби, маючи хорошу програму, можна вирішити будь-яке завдання. «Розробка ефективних рішень потребує не бездумного розрахунку якоїсь кількості техніко-економічних показників, не звітів до потрібної дати. У першу чергу мова йде про аналіз тих закономірностей, що визначають розвиток проекту як з точки зору зовнішніх умов його реалізації, основних тенденцій подальшого розвитку загальноекономічної ситуації, так і з точки зору його внутрішніх якостей, його внутрішнього змісту. А це завдання вже на порядок складніше, ніж просто оцінка показників рентабельності або поточного фінансового стану підприємства. Вирішення його під силу тільки висококваліфікованому спеціалісту. І тільки в цьому випадку застосування програмних продуктів для кількісного аналізу впливу різноманітних факторів, що враховують специфіку конкретного

об'єкту дослідження, виявиться найбільш ефективним». І не обов'язково програма повинна бути останньої версії і універсальною. Іншою стороною універсальності та останньої версії може бути надлишкова складність. Програма повинна бути ефективною та максимально пристосованою якраз для тих завдань, вирішення яких необхідно для економічного управління підприємством.

Проведені опитування значної кількості розробників програмних систем комп'ютеризації бухгалтерського обліку показують, що багато хто з них не може вийти за рамки власного, часто дуже неповного та фрагментарного уявлення про існуючі концепції побудови програмного забезпечення комп'ютеризації бухгалтерського обліку і недостатньо розуміють їхні переваги та недоліки. Тому науковий і практичний інтерес представляє аналіз та систематизація накопиченого практичного досвіду моделювання бухгалтерського обліку в умовах використання експертних систем.

Інтегрування зазначених підходів у комплексну систему управлінського обліку неможливо без засобів комп'ютеризації.

За масштабами, темпами зростання, витратами матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, а також за ступенем впливу на процеси управління проблема створення комп'ютеризованої системи перетворилася на великомасштабне завдання. Комп'ютерна система повинна володіти широким функціональним набором можливостей для повної комп'ютеризації бізнес-процесів підприємства: від детального обліку всіх господарських операцій до підготовки управлінських рішень.

Особливістю структури сучасної системи є її модульна архітектура, яку необхідно розробити безпосередньо на підприємстві. Сучасна комп'ютерна система повинна мати такі властивості:

- універсальність і глибина опрацювання рішень, що дозволить використовувати її на всіх рівнях підприємства самого різноманітного профілю та масштабу;

- гнучкість та простота налагодження системи, що дозволить адаптувати її до умов практично будь-якого підприємства, навіть самими користувачами;

- низку важливих функцій, без яких неможливо здійснювати ефективне управління підприємством;

- багато інтерактивних звітів, які надають необхідну інформацію в зручному для користувача вигляді.

Витрати на розробку та впровадження такого продукту значно нижчі, ніж витрати пов'язані з придбанням більшості відомих систем подібного класу та аналогічної функціональності.